

Coöperatie Boer en Zorg B.A.
Jaarverslag 2017

Inhoud

Voorwoord	3
1. Informatie over Coöperatie Boer en Zorg.....	4
1.1. Missie	4
1.2. Visie.....	4
1.3. Kernwaarden.....	5
1.4. Kernactiviteiten van Coöperatie Boer en Zorg.....	5
1.5. Structuur: bestuur en uitvoering	6
1.6. Zorgboerderijen, de leden van de coöperatie	7
1.7. Ledentevredenheid en cliëntentevredenheid	7
2. Strategie en beleid	8
3. Financiële informatie	10
3.1. De omzet neemt toe met bijna 15%	10
3.2. De financiële positie is solide	10
3.3. De financiers	11
3.4. Omzet per lid (in klassen).....	11
3.5. Risico's en onzekerheden.....	12
3.6. De aanbestedingen	12
Slotwoord.....	13
BIJLAGE I Bezetting van de diverse organen.....	14

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Coöperatie Boer en Zorg. 2017 stond in het teken van het terugwinnen van vertrouwen. We hebben onze dienstverlening op orde gebracht, geïnvesteerd in kwaliteit en met de leden en de stakeholders het gesprek gevoerd over onze toekomst.

In dit verslag leest u dat we op alle vlakken flinke voortgang hebben geboekt. Daarnaast is ook onze omzet gegroeid en staan we er samen goed voor.

Coöperatie Boer en Zorg b.a.
Het bestuur

Meer informatie op www.cooperatieboerenzorg.nl

1. Informatie over Coöperatie Boer en Zorg

1.1. Missie

Coöperatie Boer en Zorg wil dé professionele zorgboerenorganisatie in de provincies Utrecht, Flevoland, Overijssel en Gelderland zijn, die haar leden ondersteunt om het ondernemen en leven op en rond de boerderij hand in hand te laten gaan met het bieden van kwalitatief hoogwaardige en innovatieve zorg voor een zo breed mogelijke doelgroep.

1.2. Visie

De coöperatie hanteert hierbij de volgende visie op de zorglandbouw:

Onze visie voor 2022

Figuur 1 Visie van de coöperatie

Samen sterk

Door als zorgboeren samen te werken in onze regio zijn we sterker. We kunnen richting onze financiers, gemeenten en zorgkantoren, onze kwaliteiten voor het voetlicht brengen. Door gezamenlijk onze bedrijfsvoering te stroomlijnen houden we meer tijd over voor de zorg aan onze deelnemers.

Zorg op maat

Onze deelnemers krijgen individuele zorg in een kleinschalige groene omgeving. Onze activiteiten passen we aan het ritme van de jaargetijden aan. We zorgen voor regelmaat en overzicht. Jong en oud, psychische of fysieke beperkingen, iedereen is welkom. De ondersteuning wordt afgestemd op de mogelijkheden en interesses van de deelnemer. Hij of zij wordt gestimuleerd om actief deel te nemen aan het leven en werk op de boerderij.

Bijzondere zorg van hoge kwaliteit

Onze financiers kunnen rekenen op de beste kwaliteit zorg voor hun cliënten. Hiervoor hebben we een kwaliteitskeurmerk. Maar nog veel belangrijker is dat we iedere dag leren hoe het beter kan. Op onze boerderijen voeren we met passie verbeteringen door en zorgen we dat nieuwe regelgeving goed ingevoerd wordt. De coöperatie ondersteunt met opleidingen, trainingen en ontmoetingen.

Verrijking van het (zorg)landschap

We zorgen voor veelsoortige zorg. Door deze zorg aan te bieden op de boerderij, houden we het groene landschap in stand. We koesteren het veelkleurige zorglandschap in een groene omgeving.

1.3. Kernwaarden

We bieden kleinschalige zorg in een groene omgeving

Leden van de coöperatie bieden zorg op maat altijd afgestemd op de deelnemer. Onze deelnemers komen elke dag buiten en zijn actief betrokken bij de bezigheden op de boerderij.

We handelen uit respectvolle wederkerigheid

Respect voor deelnemer, andere zorgboeren, medewerkers van het bureau en andere contacten vormt onze basis. Daarbij gaan we altijd uit van een gelijkwaardige relatie waarbij sprake is van wederkerigheid.

We bieden unieke kwaliteit

Onze deelnemers kunnen rekenen op een kwalitatief goed zorgaanbod. We verplichten alle leden deze kwaliteit te bieden.

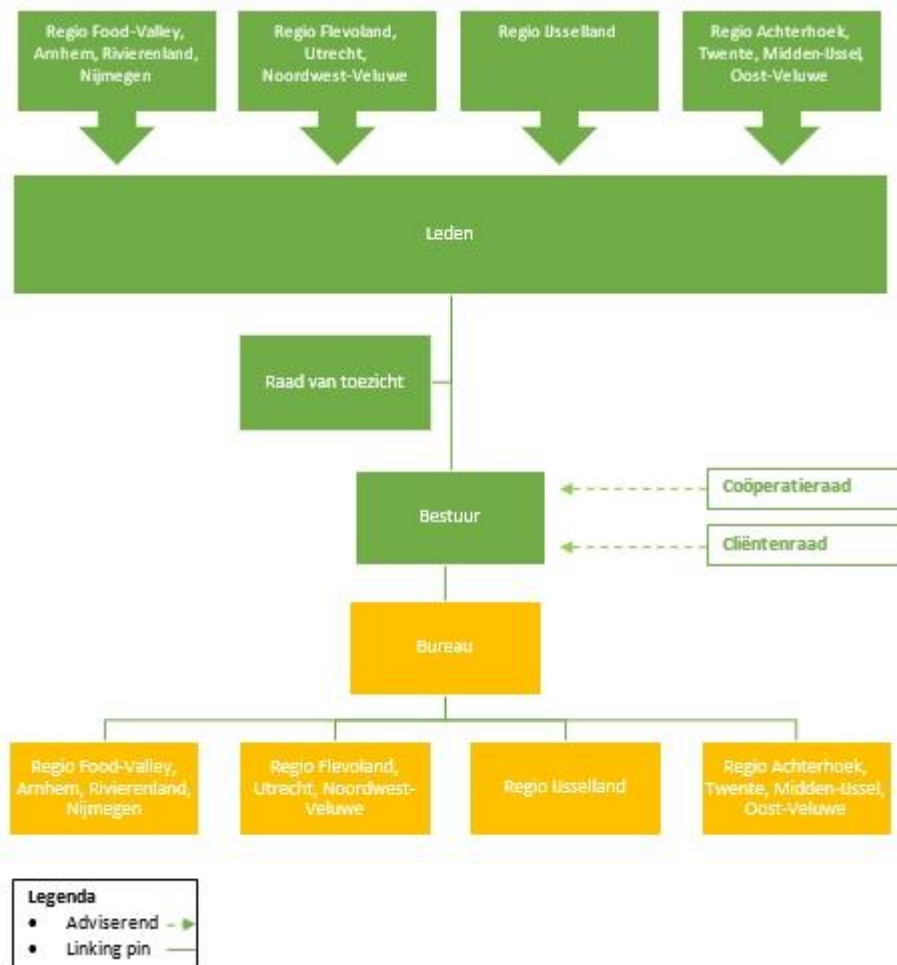
We zijn transparant en navolgbaar

Als collectief kunnen we onze keuzes goed uitleggen. Ons handelen is transparant.

1.4. Kernactiviteiten van Coöperatie Boer en Zorg

- Zorginkoop en contractbeheer Wlz, Jeugdwet en Wmo
- Zorgadministratie en contractverantwoording
- Kwaliteitstoetsing en -borging
- Innovatie en ontwikkeling van nieuwe arrangementen
- Belangenbehartiging, samenwerking en netwerken op regionaal niveau
- Advies en (ICT) ondersteuning, zorgboerderijen
- Training, workshops en intervisie

1.5. Structuur: bestuur en uitvoering

Figuur 2 Organogram van de coöperatie

De besturing

Wij zijn een coöperatie. Een coöperatie is een vereniging met een bedrijf. De leden zijn de eigenaar van het gezamenlijke bedrijf. Het bedrijf wordt aangestuurd door het algemeen bestuur die opdracht geeft aan de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder heeft de dagelijkse leiding. De leden van het bestuur (met uitzondering van de directeur-bestuurder) worden gekozen door de Algemene Ledenvergadering waar alle leden stemrecht hebben. De coöperatieraad en de cliëntenraad adviseert het bestuur. De leden van deze raden worden gekozen door de regio's. De raad van toezicht houdt onafhankelijk toezicht.

De uitvoering: interne organisatie

De taken worden uitgevoerd door een twintigtal medewerkers in het bureau. Het bureau is opgedeeld in zes clusters.

- De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en het uitvoeren van de visie.
- De regiocoördinatoren zijn de accounthouders voor de leden in de regio. Zij regelen ook de contracten met de financiers.
- Het kwaliteitsteam monitort de kwaliteit en zorgt voor een goede opleidingsagenda.
- Het financiële team draagt zorg voor de betalingen aan de leden en zorgt ervoor dat het geld van de financiers binnenkomt. Tevens verantwoordelijk voor ICT.

- De cliëntenadministratie zorgt voor de declaraties van de leden.
- De ondersteuning zorgt voor managementondersteuning en contractenbeheer.

In bijlage 1 staat de bezetting in 2017 van de diverse organen.

1.6. Zorgboerderijen, de leden van de coöperatie

In 2017 waren op 1 januari 2017 115 zorgboerderijen lid. Op 31 december 2017 waren dit er 129. Van de 129 leden, waren er 105 declarerende leden (81 %). Het aantal declarerende leden is toegenomen van 69% in 2016 tot 81% in 2017.

Het zorgaanbod op de zorgboerderijen van de coöperatie bestaat vooral uit dagbesteding en individuele begeleiding. Diverse zorgboerderijen bieden daarnaast verblijfsmogelijkheden en logeren aan en individuele behandeling.

De omzet van een zorgboerderij bestaat voor een deel uit zorg in natura geleverd via de coöperatie. Andere vormen van zorg zijn onderaannemerschap bij regionale zorgaanbieders, PGB of eigen contracten.

De deelnemers op de zorgboerderijen vragen diverse soorten zorg vallend onder jeugdzorg, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Beschermd Wonen of onder de Wet langdurige zorg (Wlz). In de financiële paragraaf leest u wat de omzet is in de diverse regelingen.

1.7. Ledentevredenheid en cliënttevredenheid

De ledentevredenheid meten wij bij ieder bedrijfsbezoek. De tevredenheid varieert per regio. In onderstaand overzicht zijn wat regio's samengevoegd omdat nog niet iedereen een cijfer heeft gegeven (schaal 1-10). De waardering die de zorgboeren geven zijn:

Regio	Waardering (schaal 1-10)
Flevoland/Utrecht/Noordwest Veluwe	8.0
Twente Midden IJssel Oost Veluwe	8.0
Arnhem	7.6
Food Valley	7.8
Rivierenland	8.1
Achterhoek	7.0
Andere regio's te weinig gegevens	-

Tabel 1 Ledentevredenheid

De cliënttevredenheid meet de zorgboer per zorgboerderij, hier heeft de coöperatie geen systematisch verzamelde collectieve gegevens over. In 2017 hebben wij ons als collectief aangesloten bij *Vanzelfsprekend*. Dit systeem meet de cliënttevredenheid over de geleverde zorg. Jaarlijks in november komt er een rapport beschikbaar waardoor we in 2018 een uitspraak kunnen doen over de cliënttevredenheid van de cliënten van de zorgboeren die Vanzelfsprekend gebruiken. Van de zorgboeren die Vanzelfsprekend niet gebruiken hebben wij geen informatie m.b.t. de cliënttevredenheid. Onze eigen cliëntenraad heeft contacten met cliëntvertegenwoordigers op zorgboerderijen.

2. Strategie en beleid

In 2017 hebben we het zorglandschap zien veranderen, we spelen hier op in. In deze paragraaf lichten we de belangrijkste veranderingen toe.

De dienstverlening is betrouwbaar gemaakt in 2017

Het declaratieproces is in 2017 veranderd waardoor er niet meer met voorschotten is gewerkt. Door de transparantie en het invoeren van een betalingskalender kon elk lid zien in het ledenportal welke betalingen zijn gedaan. Dit heeft voor rust gezorgd en voor een toenemend vertrouwen in de coöperatie.

De kwaliteit is geborgd

Alle leden hebben een kwaliteitskeurmerk, de meeste leden bezitten het keurmerk van de federatie landbouw en zorg. In dit keurmerk staan echter niet de contracteisen per financieringsvorm. In 2016 hebben we deze contracteisen vertaald in operationele eisen en gecheckt bij een aantal leden. Dit resulteerde in een indeling in rood (verbeteringen nodig), oranje (verbeteringen binnen drie maanden afronden), groen (alles in orde). Op deze manier helpen we de leden alert te blijven op kwaliteit. In 2018 checken we de uitvoering van de operationele eisen bij alle leden.

De communicatie is gestroomlijnd

In 2017 hebben we 10 nieuwsbrieven uitgegeven, boordevol informatie. Tevens vinden er vier regio vergaderingen plaats rond een actueel onderwerp. De regiocoördinator is vast aanspreekpunt en kent de bedrijven goed. Deze drie componenten vormen de basiscommunicatie. Daarnaast vinden er bedrijfsbezoeken plaats, onderlinge consultaties, verenigingsactiviteiten en bestuurlijke activiteiten waar leden elkaar ontmoeten.

De vanzelfsprekende monopolie positie van de coöperatie als contractpartner is verdwenen

De markt van contracteren is met de overheveling van zorg naar gemeenten verruimd. Leden kunnen eigen contracten afsluiten waardoor het oorspronkelijke verdienmodel van de coöperatie onder druk komt. In 2017 hebben we de basis gelegd voor een gedifferentieerd lidmaatschap waarbij leden de keuze hebben van welke dienstverlening zij gebruik willen maken.

De focus van belangenbehartiging is meer regionaal dan centraal en verschuift

Gemeenten werken steeds meer vanuit de vraag van de deelnemer. Zij eisen bijvoorbeeld bij sommige nieuwe aanbestedingen dat de zorgboer de volledige regie doet op begeleiding, individuele ondersteuning en huishoudelijke hulp. Dit betekent dat samenwerking in de lokale context steeds belangrijker wordt. Het leveren van een enkelvoudig product is dan onvoldoende. Om vanuit deze gedachte als zorgboer te voldoen aan alle aanbestedingseisen wordt steeds moeilijker. Dit vraagt gezamenlijk optrekken en het actief ontwikkelen van samenwerking met andere (zorg)aanbieders in de regio. In 2017 hebben we onze regionale netwerken versterkt en meer zeggenschap gegeven aan de regio. Dit zullen we in 2018 nog verder uitbreiden door eigen regio jaarplannen.

De eisen nemen toe, de betaling neemt af

Toenemende eisen, vooral op het gebied van jeugdzorg is een landelijke trend. Als 'kleine' leverancier van zorg wordt het steeds moeilijker hieraan te voldoen. De opgave voor de leden van de coöperatie is om een concept te ontwikkelen waardoor leden zorg kunnen blijven leveren die aan de eisen voldoet. De coöperatie zet daarom in op deskundigheidontwikkeling, het delen van kennis en het gezamenlijk voldoen aan nieuwe eisen als dat als individueel lid niet mogelijk is.

De administratieve (verantwoording) eisen en privacy en veiligheidseisen nemen toe

Ondanks een verlangen naar minder regels en werken uit vertrouwen, zien we toch een toename van verantwoordingseisen. Inspecties en materiele controles hechten aan dagelijkse rapportering op zorgdoelen. Het aantonen dat zorg is geleverd en tot resultaat leidt vraagt inmiddels veel tijd. De eisen op het gebied van data veiligheid nemen toe. Dit betekent dat de coöperatie ICT-matig betere ondersteuning moet leveren zodat de leden gemakkelijker kunnen verantwoorden. Waar collectieve verantwoording mogelijk is, neemt de coöperatie het voortouw. In 2017 hebben we de voorbereidingen getroffen voor een nieuw ICT-systeem dat beter aansluit bij de behoeften van onze leden. Een pilotgroep van 10 leden is overgegaan op dit systeem.

Deelnemers komen binnen met zware problematiek

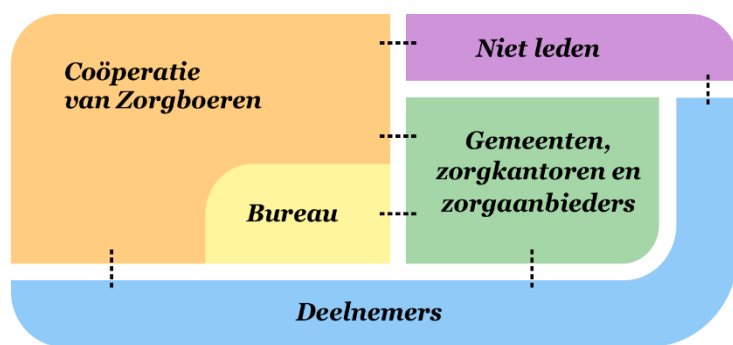
Deelnemers maken zo lang mogelijk gebruik van voorliggende welzijnsvoorzieningen. Als ze een indicatie krijgen, zien we over het algemeen een zwaardere problematiek. Ook hier geldt dat deskundigheidsbevordering van medewerkers belangrijk is. Ook het aantonen dat bij een zwaardere problematiek een andere bekostiging hoort, is noodzakelijk. Een vraag van leden is of de coöperatie kan helpen bij de onderbouwing voor zwaardere indicaties op individueel niveau. Dit werken we in 2018 structureel uit. In 2017 hebben we op incidentele basis advies gegeven.

Deelnemers hebben andere ondersteuning nodig

De coöperatie ziet een toenemende vraag naar andere dienstverlening bijvoorbeeld voor leerlingen die niet meer naar school gaan of voor volwassenen die op zoek zijn naar werk en zinvolle dagbesteding onder de participatiewet. Ook de vraag naar wonen op de boerderij neemt toe. Dit hebben we in 2017 uitgewerkt met de zorgkantoren. Inmiddels hebben we groen licht om een volledig pakket thuis te declareren.

Er is onder leden een behoefte aan andere administratieve ondersteuning

Leden geven aan dat ze geïnteresseerd zijn in de administratieve ondersteuning voor bijvoorbeeld PGB overeenkomsten. Sommige leden vinden de twee petten die ze hebben als het gaat om dienstverlening aan PGB deelnemers lastig (bieden van zorg en zorgen dat rekening wordt betaald). Andere leden zoeken naar administratieve ondersteuning in het declaratieproces. Het betreft hier ook niet-leden die een kleinschalige zorginstelling hebben en eigen contracten. In 2017 is incidenteel hulp geboden op dit gebied.

Figuur 3 Coöperatie Boer en Zorg in relatie met financiers en niet-leden. Vanuit onze basis: de deelnemers die zorg vragen.

3. Financiële informatie

In onze jaarrekening vindt u een volledig financieel verslag. In deze paragraaf lichten we de belangrijkste cijfers toe. De belangrijkste inkomsten voor de coöperatie is de fee. In 2017 was de fee voor de Wlz 12 %, voor de Wmo 10 %, voor Wonen in de Wmo of Jeugdzorg 7% (vanaf 1 juli 2017), voor jeugdzorg 10 %, voor beschermd wonen 5%

3.1. De omzet neemt toe met bijna 15%

We zien een grote omzettoename in de jeugdzorg. Ook de Wlz stijgt licht. De omzet in de WMO neemt af. Dit heeft te maken met eigen contracten van leden of onderaannemerschap bij instellingen.

	2016		2017		Groei/ krimp	
	Deelnemers	Omzet	Deelnemers	Omzet	Deelnemers	Omzet
WLZ	258	€ 4.874.594	260	€ 5.272.173	0,8%	8,2%
Jeugdwet	1.251	€ 5.199.296	1.372	€ 6.954.914	9,7%	33,8%
WMO	674	€ 3.448.433	619	€ 3.277.352	-8,2%	-5,0%
Totaal	2.183	€ 13.522.323	2.251	€ 15.504.439	3,1%	14,7%

Tabel 2 Omzet en aantal deelnemers per regeling

3.2. De financiële positie is solide

Liquide middelen

In 2016 zijn we de declaraties van onze leden direct gaan betalen. We hebben dus niet gewacht op betalingen door financiers. Het grote voordeel is dat de kasstroom naar leden regelmatig is. Risico is dat we onvoldoende liquide middelen zouden hebben. Door actief onze financiers te benaderen hebben we geen liquiditeitsprobleem gehad. Het saldo eind 2016 was € 453.812
In dit saldo zitten ook onze reserves en voorzieningen voor o.a. ICT.

Eigen vermogen

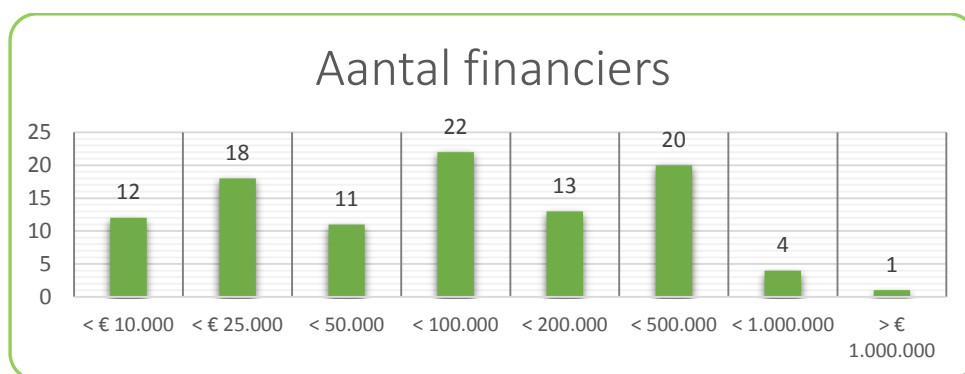
Het eigen vermogen is bedoeld om tegenslagen te kunnen opvangen. Als richtlijn willen we een eigen vermogen van vier maanden bruto salariskosten hebben.

Dit zou betekenen dat we een kleine € 400.000,-- eigen vermogen nodig hebben. Op dit moment bedraagt ons eigen vermogen € 228.851,--.

3.3. De financiers

Onze belangrijkste financiers zijn de zorgkantoren (Wlz), de gemeenten (vooral Wmo) of samenwerkingsverbanden van gemeenten (vooral Jeugdzorg). Hieronder vindt u een overzicht van de 101 financiers.

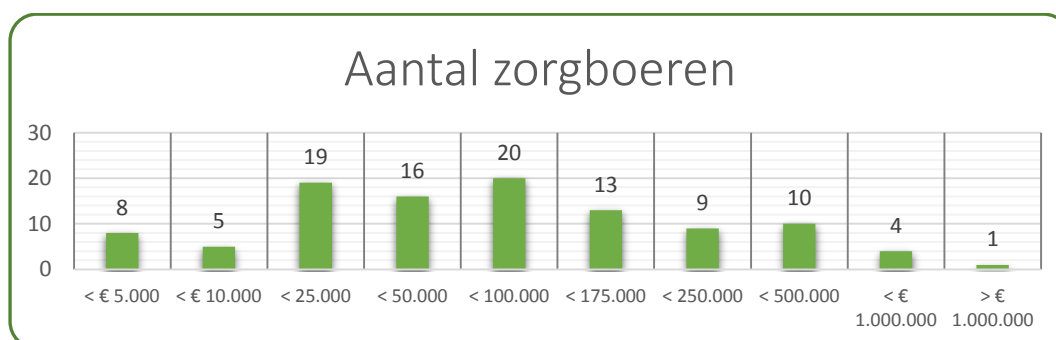
In 2017 hebben we met diverse aanbestedingen meegedaan, de meeste hebben we gehonoreerd gekregen. Uitzondering vormt de Wmo in de gemeente Nijmegen. Onze aanbesteding is daar niet beoordeeld omdat het keurmerk van de Federatie Landbouw en Zorg (FLZ) niet geaccrediteerd is.

Tabel 3 Aantal financiers per financieringsklasse

3.4. Omzet per lid (in klassen)

Het totaal aantal declareerde zorgboeren in 2017 is 105. In onderstaand overzicht is zichtbaar gemaakt in welke klassen ze zich bevinden. De gemiddelde omzet per lid bedraagt € 148.000 . Ongeveer 1/3 van de leden heeft een omzet onder de € 50.000 (32 leden). Ongeveer 1/3 heeft een omzet boven € 175.000 (37 leden). De overige leden zitten er tussen in. Het betreft de omzet via de coöperatie. Leden kunnen ook omzet hebben via PGB, eigen contracten of onderaannemerschap.

Tabel 4 Aantal zorgboeren per omzetklasse

3.5. Risico's en onzekerheden

Het grootste risico voor de coöperatie is een omzetsdaling. Ons verdienmodel is gebaseerd op de omzet van de leden waar we een deel (fee) van inhouden. In 2017 hebben we drie maatregelen genomen om dit risico te verkleinen: diversificatie van producten, verkenning van dienstverlening aan niet-leden en belonen van langdurig lidmaatschap voor zorgboeren met tenminste 90% van de zorg in natura omzet via de coöperatie.

Diversificatie van producten

We hebben een basis gelegd om onze producten uit te breiden. Het betreft:

- aanbieden van meer opleidingen en trainingen.
- adviseren bij bedrijfsproblemen
- het op orde brengen van zorgdossier
- het ontwikkelen van wonen op de zorgboerderij (VPT (Volledig Pakket Thuis))

De tarieven voor leden dekken de kostprijs.

Verkenning van dienstverlening voor niet-leden

In 2017 hebben we de juridische mogelijkheden voor dienstverlening onderzocht. Dit wordt in 2018 voortgezet.

Langetermijnbinding leden met omzetgarantie

In 2017 hebben we de basis gelegd voor diverse soorten lidmaatschappen waarbij leden die zich langdurig (3 jaar) vastleggen met een omzetgarantie minder afdragen. Dit biedt de coöperatie de gelegenheid een langetermijnvisie te ontwikkelen.

3.6. De aanbestedingen

In 2017 hebben we met diverse aanbestedingen meegedaan, de meeste hebben we gehonoreerd gekregen. Uitzondering vormt de Wmo in de gemeente Nijmegen. Onze aanbesteding is daar niet beoordeeld omdat het keurmerk van de Federatie Landbouw en Zorg (FLZ) niet geaccrediteerd is. Dit was een aanbestedingseis. We hebben dit probleem bij de FLZ neergelegd met het advies voor accreditatie te zorgen. De FLZ geeft aan dat accreditatie weinig toegevoegde waarde heeft, zij onderzoeken of dit probleem vaker voorkomt in het land.

Slotwoord

In 2017 is een solide basis gelegd voor de toekomst. Er zijn veel ontwikkelingen in gang gezet die in 2018 geconsolideerd moeten worden. Met onze leden, stakeholders en medewerkers zijn we er klaar voor. Ons jaarplan 2018 vind u op onze site www.cooperatieboerenzorg.nl

Leden

Bestuur

*v.l.n.r. Inge de Vries,
Christien Mars, Annemieke de Kock,
Ellen Loohuis-Derkman, Nico Sickler*

Regiocoördinatoren

v.l.n.r. Erik Basset, Irma Mulder, Els van Dam, Esther Hageman

Raad van toezicht

*v.l.n.r. Gerrit Jan Hoogeland,
Tineke Kuijpers, Everdien Schalk*

Directie/Manager Zorg

*v.l.n.r. Inge de Vries,
Bas Verhagen*

Clëntenraad

*v.l.n.r. Richard Vollebregt,
Kees Hartman, Marianne
Nijmeijer-Maris*

Coöperatieraad

*Anton Oostveen
Annemien van Ginkel
Roel Verdonk
Hanneke Berends
Annemie Lepelaars
Gerita van Laar
Erik Bassa
Lydia van Ravenhorst
Twee vacatures*

*Geen afbeelding
beschikbaar*

Regiocoördinatoren

v.l.n.r. Erik Basset, Irma Mulder, Els van Dam, Esther Hageman

Clëntenadministratie

v.l.n.r. Sonja van der Waal, Natasja van den Brink, Godelieve Bredenbeek, Laurence Bouwman (foto ontbreekt), Linda Steegmann-Nagtegaal, Jeroen Verbart

Financiën

v.l.n.r. Jeroen Startman, Else van Duin

Managementondersteuning en Contractbeheer

v.l.n.r. Mirjam Verburg, Marijke Hofenk (foto ontbreekt)

Kwaliteit

v.l.n.r. Rianne Jacobs, Jannette Folkertsma